

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2362/2017
19.07.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија Бисерке Живановић, председника већа, Споменке Зарић и Зоране Делибашић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Чедомир Голубовић, адвокат из ..., против тужене Националне службе за запошљавање Београд, чији је пуномоћник Бранислав Чолић, адвокат из ..., ради поништаја решења и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1. 1655/2017 од 12.05.2017. године, у седници од 19.07.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1. 1655/2017 од 12.05.2017. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1. 585/16 од 14.02.2017. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље да се поништи као незаконито решење тужене од 25.01.2016. године, са исправком од 02.02.2016. године, којим је отказан уговор о уређивању међусобних права, обавеза и одговорности од 15.11.2008. године са припадајућим анексима и тужена обавезе да тужиљу врати на рад и призна јој сва права по основу рада. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1. 1655/2017 од 12.05.2017. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке, тако што је усвојен тужбени захтев тужиље и поништено као незаконито решење тужене од 25.01.2016. године са исправком од 02.02.2016. године о отказу уговора о уређивању међусобних права, обавеза и одговорности од 15.11.2007. године са припадајућим анексима и тужена је обавезана да тужиљу врати на рад и призна јој сва права по основу рада. Тужена је обавезана да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 87.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом другим изреке, тужена је обавезана да тужиљи накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 33.000,00 динара.

Против другог степене пресуде, тужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужиља је доставила одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП ("Службени гласник РС" 72/11, 55/14) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се неосновано указује на битну повреду поступка из члана 374. став 1. ЗПП учињену пред другостепеним судом.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је код тужене запослена од 19.10.2005. године и распоређена на послове начелника Одељења за контролу ... пословања у Сектору за ... контролу. Уговором о уређивању међусобних права, обавеза и одговорности од 15.11.2007. године регулисана су међусобна права, обавезе и одговорности између послодавца и запослене. Анексом бр. .../2015 од 07.12.2015. године уговорено је да ће тужилца обављати послове ... подршке пословним процесима у Сектору за Побијаним решењем директора тужене од 25.01.2016. године тужилци је отказан Уговор о уређивању међусобних права, обавеза и одговорности од 15.11.2007. године са припадајућим анексима, услед престанка потребе за њеним радом због организационих промена код тужене које су довеле до смањења обима посла, а који разлози нису могли бити отклоњени мерама запошљавања. У образложењу решења је наведено да је одлуком Владе РС о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служба, систему АП Војводине и систему локалне самоуправе за 2015. годину утврђен број од 1.653 запослена на неодређено време код тужене, те да је наведена одлука ступила на снагу 09.12.2015. године. Тужена је донела Правилник о организацији и систематизацији послова који је ступио на снагу 25.12.2015. године, који у члану 22. утврђује да код тужене постоји вишак од 70 запослених, који раде на пословима за којима више не постоји потреба, односно на пословима на којима се смањује број извршилаца. Ради решавања вишка запослених, директор тужене је донео Програм решавања вишка запослених од 12.01.2016. године. Тужилца није изразила спремност за споразумни престанак радног односа уз исплату новчане накнаде. Програмом решавања вишка запослених предвиђени су разлози престанка потребе за радом на одређеним пословима, односно смањење обима одређених послова, укупан број запослених, број запослених који су вишак и послови које они обављају, рок у коме ће запосленима за чијим је радом престала потреба бити отказан уговор о раду, као и основни и допунски критеријуми за утврђивање вишка запослених. Уколико се применом основних критеријума не постигне циљ рационализације броја запослених код тужене до утврђеног броја од 1.653 запослених на неодређено време, примениће се додатни критеријуми. Запослени у Сектору за ..., Одељење за ... подршке пословним процесима, па и тужилца, бодовани су по основу допунских критеријума, па је тужилци утврђен 1 бод, и то по основу укупног временаведеног на пословима на којима је утврђено смањење броја извршилаца. Утврђено је да је код тужене 70 запослених на неодређено време вишак. На коначном списку запослених за чијим је радом престала потреба од 05.02.2016. године, под редним бројем 17 евидентирана је тужилца, дипломирани ..., стара .. година, са укупним радним стажом од 36 година, 11 месеци и 18 дана.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно је у побијаној другостепеној пресуди примењено материјално право када је првостепена пресуда преиначена, поништено као незаконито решење тужене којим је тужилци отказан уговор о уређивању међусобних права, обавеза и одговорности и тужена обавезана да тужилцу врати на рад.

Одредбом члана 155. став 1. Закона о раду ("Службени гласник РС" 24/05... 75/14), прописано је да Програм решавања вишка запослених, између осталог, нарочито садржи број, квалификациону структуру, године старости и стаж осигурања запослених који су вишак и послове које они обављају. Тужена, супротно наведеној законској одредби, на дан доношења Програма решавања вишка запослених 12.01.2016. године није утврдила број запослених за чијим радом је престала потреба, већ је само констатовано да ће се по доношењу програма извршити примена критеријума и донети коначан списак запослених за чијим радом је престала потреба. Програм није садржао списак запослених који су технолошки вишак, већ је коначан списак сачињен одвојено дана 05.02.2016. године, након доношења побијаног отказног решења од 25.01.2016. године. С обзиром на наведено, правилан је закључак другостепеног суда да је побијана одлука о отказу уговора о уређивању међусобних права, обавеза и одговорности незаконита, јер списак запослених који представљају технолошки вишак и послови које они обављају мора бити саставни део Програма решавања вишка запослених пре давања отказа уговора о раду. Програм решавања вишка запослених са свим елементима, па и списком вишка запослених, чини део законом предвиђене процедуре за отказ уговора о раду, која у целости мора бити спроведена пре доношења отказног решења. Стога је у побијаној другостепеној пресуди правилно примењено материјално право, чл. 179. тачка 9. и 191. став 1. Закона о раду, када је првостепена пресуда преиначена и тужбени захтев у целости усвојен, а ревизијом се неосновано истиче погрешна примена материјалног права.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа
судија
Бисерка Живановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић